

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 07 0 U 021638 25 Uvp
Sarajevo, 27.02.2025. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Bajrović Aide, kao predsjednika vijeća, Babić Stanković Aleksandre i Džerahović Emire, kao članova vijeća, te Hodžić Merhunise kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja K. S. iz M., zastupanog po punomoćnicima Jurišić Draženki i Bokšić Josipu, advokatima iz Mostara, protiv akta broj: UP-II-03-37/1-876/21 od 13.06.2022. godine, tuženog Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata Sarajevo/Federalno ministarstvo za pitanja branitelja i invalida Domovinskog rata, u upravnoj stvari obnove postupka priznavanja svojstva ratnog vojnog invalida, odlučujući o zahtjevu za vanredno preispitivanje sudske odluke podnesenom od strane Federalnog pravobranilaštva/pravobraniteljstva Sarajevo, protiv presude Kantonalnog suda u Mostaru, broj: 07 0 U 021638 22 U od 16.12.2024. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 27.02.2025. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se uvažava, presuda Kantonalnog suda u Mostaru, broj: 07 0 U 021638 22 U od 16.12.2024. godine se ukida i predmet se vraća istom sudu na ponovno rješavanje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Mostaru, broj: 07 0 U 021638 22 U od 16.12.2024. godine uvažena je tužiteljeva tužba podnesena protiv osporenog akta tuženog Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata/Federalnog ministarstva za pitanja branitelja i invalida Domovinskog rata Sarajevo, broj: UP-II-03-37/1-876/21 od 13.06.2022. godine, te su navedeno rješenje tuženog, kao i rješenje prvostepenog organa Službe za zaštitu prava i branilaca i njihovih porodica Grada Mostara, broj: UP-I 06/4-43-9952/11 od 20.09.2011. godine, poništeni i obavezan tuženi organ da tužitelju naknadi troškove upravnog spora u iznosu od =1.440,00 KM. Navedenim rješenjem tuženog od 13.06.2022. godine odbijena je, kao neosnovana, tužiteljeva žalba izjavljena protiv navedenog rješenja prvostepenog organa od 20.09.2011. godine, kojim je poništeno prvostepenog rješenje broj: UP- I-06/4-43-5108/07 od 04.12.2007. godine i upravna stvar riješena tako da se tužitelj odbija sa zahtjevom za priznavanje svojstva ratnog vojnog invalida kao neosnovanim. Navedenim rješenjem od 04.12.2007. godine tužitelju je bilo priznato svojstvo ratnog vojnog invalida V grupe sa 70% vojnog invaliditeta, počev od 01.07.2007. godine, trajno, po osnovu oboljenja zadobijenog u

svojstvu pripadnika HVO-a, sa pravom na ličnu invalidninu i ostala prava propisana Zakonom.

Protiv navedene presude Kantonalnog suda u Mostaru Federalno pravobranilaštvo/pravobraniteljstvo Sarajevo je blagovremeno podnijelo zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke zbog povrede federalnog zakona i povrede federalnog zakona o postupku navodeći da nije bilo osnova za donošenje presude kao u izreci, jer je osporeno rješenje tuženog organa pravilno doneseno u skladu sa odredbama člana 52. stav 1. u vezi sa članom 47. stav 3. i članom 41. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, te članom 3. stav 1. istog Zakona.

Podnositelj zahtjeva je ukazao da je Ljekarska komisija koja je formirana u skladu sa članom 47. stav 2. navedenog Zakona donijela drugačiji nalaz i mišljenje u pogledu postotka invaliditeta, kojim je utvrdila da invaliditet tužitelja iznosi ispod 20% zbog čega nisu ispunjeni uslovi za priznavanje svojstva ratnog vojnog invalida propisani članom 3. stav 1. navedenog Zakona, pa je zbog svega navedenog predloženo da se zahtjev uvaži i pobijana presuda preinači na način da se tužiteljeva tužba odbaci ili odbije kao neosnovana, a osporena je i odluka o troškovima postupka uz pozivanje na odredbu člana 112. Zakona o upravnom postupku.

U odgovoru na zahtjev za vanredno preispitivanje tužitelj je, po punomoćniku, predložio da se zahtjev odbije kao neosnovan.

Ovaj Sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 9/05) ispitao zakonitost pobijane presude prvostepenog suda u granicama zahtjeva i povreda propisa iz člana 41. stav 2. tog Zakona, pa je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga :

Iz stanja upravnog spisa proizilazi da je tužitelju rješenjem broj: UP- I-06/4-43-5108/07 od 04.12.2007. godine bilo priznato svojstvo ratnog vojnog invalida V grupe sa 70% vojnog invaliditeta počev od 01.07.2007. godine, trajno, po osnovu oboljenja, sa pravom na ličnu invalidninu i ostala prava propisana Zakonom, na osnovu nalaza i mišljenja PLJK broj: 2916/07 od 31.10.2007 godine; da se, obzirom na protek roka za reviziju iz člana 41. stav 4. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, smatra da je na ovo rješenje data saglasnost Ministarstva za pitanja branilaca Mostar; da je uz dopis Ministarstva za pitanja branilaca Mostar od 24.08.2011. godine prvostepenom organu Službi za zaštitu prava branilaca i njihovih porodica Grada Mostara dostavljen nalaz i mišljenje Ljekarske komisije u postupku revizije broj: RVI-R-351/11 od 08.06.2011. godine koji je drugačiji u odnosu na nalaz i mišljenje prvostepene ljekarske komisije nakon čega je ta Služba, postupajući u skladu s odredbom člana 52. stav 1. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica i odredbama Uputstva o primjeni člana 52. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica pristupila obnovi postupka, pa je doneseno rješenje prvostepenog organa Službe za zaštitu prava i branilaca i njihovih porodica Grada Mostara, broj: UP- I 06/4-43-9952/11 od 20.09.2011. godine, kojim je poništeno prvostepenog rješenje broj: UP- I-06/4-43-5108/07 od 04.12.2007. godine i upravna stvar riješena tako da se tužitelj odbija sa zahtjevom za priznavanje svojstva ratnog vojnog invalida kao neosnovanim. Protiv ovog prvostepenog rješenja tužitelj je izjavio žalbu koja je odbijena je rješenjem tuženog broj: UP-II-03-41-1382/11 od 20.06.2012. godine, a ovo, kao i kasnije donesena dva rješenja tuženog organa (broj: UP-II-03-41-171/14 od

29.12.2015. godine i broj: UP-II-03-41-313/18 od 19.11.2018. godine) poništeni su presudama Kantonalnog suda u Mostaru (broj: 07 0 U 007467 13 U od 14.02.2014. godine, broj: 07 0 U 012889 16 U od 18.04.2018. godine i broj: 07 0 U 016220 19 U od 11.10.2021. godine), jer je taj sud cijenio da nalazi i mišljenja Ljekarske komisije nisu dovoljno obrazloženi. U posljednjem provedenom postupku, u izvršenju presude Kantonalnog suda u Mostaru, broj: 07 0 U 016220 19 U od 11.10.2021. godine doneseno je osporeno rješenje tuženog broj: UP-II-03-37/1-876/21 od 13.06.2022. godine, kojim je, kako je već navedeno, odbijena, kao neosnovana, tužiteljeva žalba izjavljena protiv navedenog rješenja prvostepenog organa od 20.09.2011. godine.

Odlučujući o tužiteljevoj tužbi kojom je pokrenut predmetni upravni spor protiv osporenog rješenja tuženog prvostepeni sud je cijenio da je rješenje doneseno uz povrede pravila upravnog postupka koje su od uticaja na pravilno rješavanje stvari, a koji se odnose na nedovoljno obrazloženje nalaza i mišljenja Ljekarske komisije, zbog čega je tužbu ocijenio osnovanom, pa je odlučio kao u izreci pobijane presude, te je osporena rješenja poništio navodeći da presudu donosi "nakon javne rasprave u sporu pune jurisdikcije" primjenom odredbi člana 36. stav 2. Zakona o upravnim sporovima, dok je odluku o troškovima sud donio primjenom člana 381. stav 1. Zakona o parničnom postupku koji se u upravnom sporu primjenjuje shodno odredbi članka 55. Zakona o upravnim sporovima.

Imajući u vidu stanje upravnog spisa i obrazloženje pobijane presude navodi zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke o učinjenim povredama pravila postupka pokazuju se osnovanim.

Ovo iz razloga jer prvostepeni sud u situaciji u kojoj cijeni da su u provedenom postupku učinjene povrede pravila postupka pogrešno smatra da je zbog toga trebalo samo poništiti osporeno rješenje tuženog i rješenje prvostepenog organa bez vraćanja predmeta na ponovni postupak.

Naime, u situaciji kada prvostepeni sud cijeni da su u postupku koji je prethodio donošenju osporenog rješenja tuženog (čija se pravilnost i zakonitost preispituje u upravnom sporu) učinjene povrede pravila postupka onda, ukoliko nije sam na raspravi otklonio povrede pravila upravnog postupka (i utvrdio drugačije činjenično stanje u odnosu na činjenično stanje utvrđeno u upravnom postupku), što znači postupao u skladu sa odredbom člana 33. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima, nije mogao zbog povreda pravila postupka i nedostataka rješenja poništiti, a da prilikom donošenja takve odluke nije razriješio sva sporna pitanja, već je u takvoj situaciji mogao samo poništiti osporeni upravni akt (i prvostepeni upravni akt, ako je i on sadržavao iste nedostatke) i predmet vratiti tuženom (ili prvostepenom organu) na ponovno rješavanje ako ocijeni da će on brže i efikasnije provesti postupak i odlučiti o upravnoj stvari. O svemu ovome prvostepeni sud nije vodio računa zanemarujući da poništenjem osporenog i prvostepenog rješenja bez vraćanja na ponovni postupak, dakle odlukom kakva je u izreci pobijane presude, nije okončan postupak obnove pokrenut u skladu s odredbom člana 52. stav 1. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", broj: 33/04, 56/05, 44/05 - odluka US, 70/07, 9/10, 95/13 - odluka Ustavnog suda, 90/17 i 29/22).

Obzirom na stanje upravnog spisa ovaj Sud ukazuje da je odredbama člana 57. ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 9/05) propisana obaveznost

sudskih presuda, te mogućnosti i ovlaštenja suda u situaciji ako nadležni organ poslije poništenja osporenog upravnog akta donese upravni akt protivno pravnom shvatanju suda, ili protivno primjedbama suda u pogledu postupka, odnosno ako ga donese protivno primjedbama suda u pogledu činjeničnog stanja, pa zbog toga sud ne može donijeti presudu koja u svemu zamjenjuje upravni akt nadležnog organa, ali, suprotno stanovištu prvostepenog suda, ne može odlučiti na način kako je to učinjeno pobijanom presudom.

Pri tome iz obrazloženja pobijane presude proizilazi da prvostepeni sud prilikom rješavanja u predmetnim upravnom sporu nije cijenio sadržinu nalaza i mišljenja Ljekarske komisije za drugostepeni postupak medicinskog vještačenja za pregled lica obuhvaćenih Zakonom o pravima branilaca i članova njihovih porodica broj: DOV-RVI-SA-89/21 od 07.02.2022. godine (iako je dio sadržine ovog nalaza i mišljenja unesen u obrazloženje pobijane presude) u dijelu u kome je navedena postojeća medicinska dokumentacija, te izričito konstatovano postojanje nalaza psihologa, budući je još 26.10.2015. godine izvršeno psihološko testiranje (uz postojanje ranijeg psihološkog testiranja od 22.05.2007. godine), pa je na osnovu anamnestičkih, bihevioralnih i testovnih pokazatelja sačinjen nalaz i mišljenje broj: DOV-RVI-SA-55/15, a o čemu prvostepeni sud uopšte nije dao razloge u pobijanoj presudi, prostim prihvatanjem navoda tužbe koji se odnose na dijagnostiku propisanu tačkom 234. Liste procenta vojnog invaliditeta, bez ocjene konkretne situacije i konkretne sadržine nalaza i mišljenja Ljekarske komisije za drugostepeni postupak medicinskog vještačenja za pregled lica obuhvaćenih Zakonom o pravima branilaca i članova njihovih porodica.

Nadalje, ovaj Sud ukazuje da se ne može prihvatiti kao pravilan stav prvostepenog suda iz pobijane presude da je "prigovor tužitelja o proteku roka za obnovu postupka u smislu odredbe člana 52. stav 1. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica već odbijen u presudi broj: 07 0 U 007467 13 U od 14.02.2014. godine, pa ponovo u presudi broj: 07 0 U 016220 19 U od 11.10.2021. godine, s kojim stavom se slaže i ovaj sud, pa nema potrebe ponovo ga obrazlagati" i to iz razloga jer je odredbom člana 39. stav 1. Zakona o upravnim sporovima izričito propisano da se u presudi moraju cijeliti svi navodi tužbe. Pored navedenog, u postupku po podnesenom zahtjevu za vanredno preispitivanje Vrhovni sud ocjenjuje pravilnost pobijane presude (broj: 07 0 U 022638 22 U od 16.12.2024. godine) donesene u ovom upravnom sporu, a ne može ocjenjivati pravilnost stanovišta iznesenih u drugim (ranijim) presudama, što sve prvostepeni sud mora imati u vidu prilikom donošenja, odnosno obrazlaganja svoje odluke.

Iz navedenih razloga ovaj Sud je, primjenom člana 46. Zakona o upravnim sporovima, zahtjev za vanredno preispitivanje uvažio, pobijanu presudu ukinuo i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno rješavanje u skladu sa primjedbama iz ove presude.

Zapisničar
Hodžić Merhunisa, s.r.

Predsjednik vijeća
Bajrović Aida, s.r.